
Kronika

Palestra 3/4(16), 105-110

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA

1. ZAGADNIENIA ADWOKATURY JEDNYM Z GŁÓWNYCH TEMATÓW OBRAD NAJBLIŻSZEGO ZJAZDU KRAJOWEGO ZRZESZENIA PRAWNIKÓW POLSKICH

Jak już podawaliśmy poprzednio, termin V Walnego Zjazdu Krajowego ZPP ustalony został na miesiąc maj br.

Dotychczasowe doświadczenia uczą nas, że krajowe zjazdy ZPP były doniosłymi wydarzeniami w życiu prawnictwa polskiego. Najbliższy zaś Zjazd będzie miał dla adwokatury szczególne znaczenie, zgodnie bowiem z uchwalonym w dniu 25 stycznia br. przez Zarząd Główny ZPP programem Zjazdu zagadnienia adwokatury będą jednym z zasadniczych tematów obrad.

Dla pełniejszego zorientowania kolegów adwokatów w programie Zjazdu oraz w planowanym przebiegu prac przedzjazdowych podajemy poniżej pełny tekst uchwały Plenum Zarządu Głównego ZPP z dnia 25.I.1959 r.:

U c h w a ł a

Nawiązując do podjętej na plenarnym zebraniu w dniu 16 listopada 1958 r. uchwały o zwołaniu w maju 1959 r. V Walnego Zjazdu Delegatów Zrzeszenia Prawników Polskich, Zarząd Główny postanowił:

Obrady Zjazdu trwać będą 3 — 4 dni.

Obok obrad plenarnych przewiduje się obrady sekcyjne w następujących sekcjach:

1. Sekcja Prawa Karnego z tematem obrad „Aktualne problemy walki z przestępczością gospodarczą” oraz ewentualnie „Zagadnienie przestępczości nieletnich”.

2. Sekcja Prawa Cywilnego z tematem obrad „Zagadnienie uporządkowania własności chłopskiej”.

3. Sekcja Prawa Administracyjnego z tematem obrad „Środki umocnienia praworządności w administracji”.

4. Sekcja Prawa Pracy z tematem obrad „Podstawowe kierunki uporządkowania prawa pracy”.

5. Sekcja problematyki zawodów prawniczych z tematami obrad:

- a) rola adwokatury jako współczynnika wymiaru sprawiedliwości,
- b) o właściwe ukształtowanie pomocy prawnej w gospodarce społeczno-gospodarczej.

Zarząd Główny proponuje Zjazdowi powołanie m.i. Komisji Statutowej i metod pracy organizacyjnej Zrzeszenia i Komisji Współpracy Międzynarodowej.

Zarząd Główny ustala iloczyn wyborczy dla wyboru delegatów na V Walny Zjazd w stosunku: 1 delegat na 50 członków ZPP.

Wybory delegatów na V Walny Zjazd będą przeprowadzane w sposób następujący:

a) każde koło liczące nie mniej niż 50 członków wybiera delegatów na Zjazd na walnym zebraniu w stosunku: 1 delegat na każde pełne 50 członków (nadwyżek nie uwzględnia się);

b) koło, które liczy mniej niż 50 członków, wybiera na Zjazd jednego delegata wspólnie z jeszcze jednym kołem położonym na obszarze tego samego okręgu na walnym zebraniu odbytym razem z tym kołem, lub oddzielnie. Zarząd okręgu określi, jakie koła łączą się dla dokonania wyboru wspólnego delegata na Zjazd, oraz oznaczy sposób przeprowadzenia tego wyboru;

c) Zarząd okręgu w ramach pozostającej do jego dyspozycji liczby ogólnej mandatów może przyznać prawo samodzielnego wyboru delegata na Zjazd kołu, które liczy mniej niż 50 członków.

Zarządy okręgów podadzą do 10 lutego 1959 r. do wiadomości Prezydium Zarządu Głównego ścisłą ewidencję członków wszystkich kół położonych na obszarze okręgu.

Prezydium Zarządu Głównego ustali liczbę mandatów dla każdego okręgu, biorąc za podstawę: a) ogólną liczbę członków wszystkich kół w okręgu — w stosunku: 1 mandat na każdą liczbę 50 członków (z uwzględnieniem końcówek nie mniejszych niż 25) oraz b) liczbę mandatów, jaka okaże się niezbędna do tego, by każde 2 koła okręgu liczące poniżej 50 członków mogły dokonać wyboru 1 delegata na Walny Zjazd.

Walne zebrania kół powinny odbyć się najpóźniej od dnia 31 marca br. Na wszystkich walnych zebraniach kół należy przedyskutować referat na temat: „Bilans osiągnięć w zakresie praworządności i aktualne zadania ZPP”. W walnych zebraniach kół powinni uczestniczyć przedstawiciele zarządów okręgów.

Walne Zjazdy okręgów powinny odbyć się najpóźniej do dnia 30 kwietnia 1959 r. Na zjazdach wojewódzkich należy przedyskutować referat sprawozdawczo-programowy. Zgodnie z § 29 statutu zjazdu wojewódzkie wybierają po dwu delegatów na V Walny Zjazd Krajowy.

Referaty przewidziane w programie obrad Sekcji V Walnego Zjazdu Delegatów przygotowywane będą w następującym trybie:

a) Prezydium Zarządu Głównego powoła 3—5 osobowe zespoły centralne dla opracowania poszczególnych tematów sekcyjnych. Zespoły te obowiązane są w oparciu o pomoc Komisji Zarządu Głównego do przygotowania założeń referatu oraz ewentualnie ankiety dla sekcji przy zarządach okręgowych w terminie do 20 lutego br.,

b) niezależnie od prac zespołów centralnych zarządy okręgów włączą sekcje okręgowe do opracowania ankiet oraz koreferatów.

Ustala się termin zgłaszania koreferatów do dnia 10.III. br., a ich opracowania do dnia 15 kwietnia br. Sekcje okręgowe powinny opracować ankiety w terminie do 15 marca br.,

c) referaty z zakresu problematyki objętej programem obrad sekcji Zjazdu mogą być również opracowywane indywidualnie przez członków Przedzenia. Referaty indywidualne powinny być zgłoszone do 1 marca br., a przedłożone odpowiednim zespołom centralnym najpóźniej do 1 kwietnia br.

Zarządy okręgów obowiązane są podać do wiadomości Prezydium Zarządu Głównego propozycje zmian w statucie ZPP najpóźniej w ciągu 7 dni po odbyciu zjazdu okręgowego.

Zarząd Główny wzywa wszystkie organizacje terenowe Zrzeszenia do dołożenia maksymalnych starań, aby przygotowaniom do Zjazdu nadać charakter jak najbardziej wszechstronny i intensywny, mając na uwadze, że Zjazd powinien:

- a) dokonać bilansu dotychczasowych osiągnięć i przeobrażeń, jakie przyniósł w dziedzinie umocnienia praworządności Październik 1956 r. i okres, który po nim nastąpił,
- b) określić obowiązki, jakie nakładają na środowisko prawnicze aktualne zadania państwowe,
- c) podnieść rangę zawodu prawnika w opinii społecznej,
- d) stać się okazją do zebrania tych spostrzeżeń i doświadczeń, które powinny być uwzględnione w dalszym rozwoju naszego państwa, a zwłaszcza w resorcie wymiaru sprawiedliwości i organach administracji państwowej.
- e) wskazać środki ożywienia i rozszerzenia działalności Zrzeszenia Prawników Polskich.

Zarząd Główny upoważnia Prezydium do ścisłego oznaczenia daty Zjazdu oraz do dokonania tych niezbędnych zmian w programie Zjazdu i trybie przygotowań do Zjazdu, które w toku dalszych prac okażą się niezbędne.

2. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

I z b a b i a ł o s t o c k a

W dniu 21 grudnia 1958 r. odbyło się w Białymstoku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Białymstoku w celu powzięcia uchwały w sprawie Funduszu Zasiłków.

Na porządku dziennym umieszczone zostały również punkty: „Sprawy etyki zawodowej adwokatury” i „Sprawa udziału członków Izby w pracy społecznej”.

Po zagajeniu obrad przez wicedziekana adwokata Feliksa Krajewskiego, zgromadzenie powołało na przewodniczącego obrad adwokata Edwarda Dąbrowskiego.

Po wysłuchaniu referatu adwokata Ireneusza Bolińskiego w sprawie Centralnego Funduszu Zasiłków i przeprowadzeniu dyskusji Zgromadzenie postanowiło zreasumować uchwałę Walnego Zgromadzenia z dnia 30 marca 1958 r. w sprawie utworzenia lokalnego funduszu zasiłków, a to wobec projektu stworzenia takiego funduszu przy Naczelnej Radzie Adwokackiej w skali ogólnokrajowej i w związku z tym odstąpić od stworzenia funduszu lokalnego.

Na temat zagadnień dotyczących etyki zawodowej dłuższe referaty wygłosili adwokaci Mikołaj Klajewski¹ i Władysław Ryńca.

Adwokat Ryńca omawiał w swym referacie zagadnienia etyki adwokackiej głównie na tle doświadczeń, jakich dostarczyła mu praca na stanowisku rzecznika dyscyplinarnego. Podkreślił on, że forum sądowe jest od wieków jakby małym parlamentem, w którym ścierają się poglądy na daną ściśle określoną sprawę i w którym zarazem znajduje swój wymowny wyraz istotny tenor opinii spo-

¹ Obszerny referat adwokata Klajewskiego, ze względu na poruszone w nim zagadnienia o charakterze ogólnym, zamieszczamy *in extenso* w niniejszym numerze na str. 28 (Red.).

lecznej. Sądy — to miejsca, w których najbardziej ujawniają się bolączki społeczeństwa i jego słabości. Sygnalizują one władzy ustawodawczej, co w danym okresie historycznym wymaga naprawy. Niejednokrotnie pod wpływem tego sygnału władza ustawodawcza wydaje odpowiednie akty ustawodawcze. Przykładem tego u nas są np. dekrety o ochronie własności społecznej lub ustawa antychulińska. Stąd też znaczenie roli adwokatury, której głos słuchany jest z uwagą nie tylko przez sąd i podsądnych, lecz również przez opinię społeczną. Pamiętając o tym oraz o odpowiedzialności za własne słowa, adwokaci powinni wypełniać obowiązki zawodowe z całą powagą i ze zrozumieniem swej roli jako współczynnika wymiaru sprawiedliwości w ustalaniu prawdy obiektywnej.

Na tle tych uwag ogólnych i poczynionych przez siebie spostrzeżeń adw. Ryńca omówił zauważone ujemne objawy, wskazując jednocześnie na konieczność należytego ustosunkowania się do klienta, do sądu oraz do prokuratury i organów śledczych, jak również na konieczność właściwego zachowania się w stosunku do kolegów i przestrzegania w życiu prywatnym zasad przyzwoitości.

Po wysłuchaniu obu referatów Walne Zgromadzenie postanowiło przyjąć je jako wytyczne w pracy zawodowej i w stosunkach koleżeńskich.

W sprawie udziału członków Izby w pracy społecznej wygłosił referat adwokat Wendlik.

Po wysłuchaniu referatu Walne Zgromadzenie postanowiło wezwać wszystkich członków do bardziej aktywnego udziału w pracy społecznej, zalecając Radzie opracowanie szczegółów i form tej pracy.

K r o n i k a k a t o w i c k a

1. Adwokaci katowiccy, pragnąc przyczynić się do szybszej realizacji podejmowanej przez społeczeństwo akcji mającej na celu uczczenie Millenium przez budowę tysiąca szkół, podjęli w zespołach adwokackich zobowiązanie przekazywania na fundusz budowy szkół 2% od obrotu przez okres 1 roku.

2. Niektóre zespoły adwokackie oprócz tablic umieszczonych na nieruchomościach, w których mają siedzibę, zamieszczały tablice orientacyjne również w gmachu sądowym. Ponieważ w mieście M. adw. S., prowadzący indywidualną praktykę, też umieścił swoją tablicę informacyjną w gmachu sądowym, tuż obok tablic zespołów, przeto Rada Adwokacka w Katowicach podjęła uchwałę polecającą zarówno zespołom adwokackim w M. i T., jak i adw. S. usunięcie tablic orientacyjnych z gmachu sądowego.

3. W związku ze świętami Bożego Narodzenia oraz zakończeniem roku Rada Adwokacka w Katowicach przyznała wdowom po adwokatach zapomogi w granicach od 500 do 2 000 zł.

4. Rada Adwokacka w Katowicach, przejęta troską o młodzież prawniczą, przeprowadziła dyskusję na temat etatów aplikantów adwokackich. Ze względu na to, że wydatki Rady Adwokackiej na ten cel wynoszą około 300 tys. zł rocznie, a liczba etatów aplikanckich jest za mała w stosunku do liczby podań i zgłoszeń, przeto Rada Adwokacka uznała, iż niezależnie od pewnej liczby etatów, którymi dysponuje Rada Adwokacka, zachodzi potrzeba przerzucenia kosztów utrzymania aplikantów adwokackich na te zespoły adwokackie, które będą korzystać z usług aplikantów.

Ponieważ Naczelna Rada Adwokacka zajęła stanowisko, że aplikant adwokacki powinien się szkolić pod nadzorem patrona, i to najwyżej przez 6 miesięcy, przeto zajdzie konieczność większego obciążania — w ramach zespołów — tych adwokatów, którzy mając dużą praktykę, będą korzystali z pomocy aplikantów w większej mierze aniżeli inni adwokaci w zespole.

5. Poważna różnica zdań zaznaczyła się wśród adwokatów Izby katowickiej w związku z treścią art. 10 ustawy o ustroju adwokatury.

Naczelna Rada Adwokacka w Warszawie, wychodząc z założenia, że organy adwokatury powinny być wybierane w jednakowym terminie, wypowiedziała się w tym sensie, by najbliższe walne zgromadzenia izb adwokackich dokonały wyboru rad adwokackich. Wobec tego, że na terenie Izby Adwokackiej w Katowicach wybory odbyły się 30 września 1956 r., obecna Rada Adwokacka powinna w myśl wymienionego przepisu wykonywać swoje obowiązki aż do października 1959 r. Z drugiej jednak strony nowa Rada musiałaby wyczekać na rozpoczęcie swej działalności około pół roku, co byłoby zjawiskiem sztucznym i niepożądanym. W tym stanie członkowie Rady Adwokackiej w Katowicach postanowili zrezygnować wcześniej z pełnienia swych funkcji i umożliwić w ten sposób nowej Radzie Adwokackiej rozpoczęcie swej działalności.

Wielu jednak kolegów zajmuje stanowisko, że zarówno cytowany przepis ustawy, jak i Regulamin wyrażają myśl o 3-letniej kadencji Rady i dlatego rezygnacja poszczególnych członków pociągnęłaby jedynie wstąpienie w ich miejsce zastępców, a nie potrzebę ukonstytuowania się nowej Rady. Dlatego też członkowie Rady doszli do wniosku, że interpretacja — zgodnie z ustawą — jest taka, iż należy mandaty złożyć na Walnym Zgromadzeniu Izby, które ze swej strony może polecić ukonstytuowanie się i rozpoczęcie działalności nowej Rady zaraz po wyborach po przyjęciu rezygnacji członków poprzedniej Rady.

I z b a k r a k o w s k a

W styczniu 1959 r. w Krakowie odbył się egzamin kwalifikacyjny dla kandydatów na aplikantów adwokackich. Wobec zgłoszenia się 102 kandydatów Rada Adwokacka powołała trzy komisje egzaminacyjne, których przewodnictwem objęli dziekan i obaj wicedziekani Rady Adwokackiej.

Przedmiotem egzaminu były najogólniejsze wiadomości z zakresu geografii politycznej, z polskiej i powszechnej historii politycznej, historii prawa i historii literatury oraz przepisy ogólne prawa cywilnego i karnego.

Wyniki egzaminów były następujące:

1) stopień b. dobry (30 punktów)	osób	2
2) stopień plus dobry (24,5 do 29,5 pkt)	„	25
3) stopień dobry (24 punkty)	„	8
4) stopień plus dost. (20 do 23,5 pkt)	„	23
5) stopnie niższe	„	32
6) odstąpiło od egzaminu	„	12

razem: „ 102

Wobec takiego wyniku egzaminu Rada Adwokacka wpisała na listę aplikantów ze skutkiem natychmiastowym tylko sześć osób, które uzyskały co najmniej

28 punktów, natomiast zapewniła wpis, w miarę zwalniania się etatów, dalszym sześciu osobom, z-których pięć uzyskało co najmniej 26,5 punkta.

I z b a p o z n a ń s k a

1. Akcja Rady Adwokackiej w celu uzyskania obniżki czynszu za lokale biurowe zespołów adwokackich zakończyła się pomyślnie, gdyż po złożeniu umotywowanego wniosku, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej wydało podległym sobie prezydentom powiatowych rad narodowych polecenie stosowania obniżki stawki czynszowej do 50%. Co się tyczy lokali biurowych zespołów adwokackich w samym Poznaniu, Prezydium Rady Narodowej m. Poznania ma w najbliższych dniach zająć analogiczne stanowisko.

2. W dniu 7.II. br. Rada Adwokacka wespół z Radą Miejsową ZNP Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu urządziła wieczór karnawałowy w auli uniwersyteckiej Collegium Minus.

3. Członkowie Poznańskiej Izby Adwokackiej, doceniając doniosłość obchodu Millenium istnienia Państwa Polskiego, opodatkowali się specjalnym podatkiem od osiągniętych dochodów za rok 1959, przeznaczając uzyskane z tego tytułu sumy na rzecz Komitetu Wojewódzkiego Budowy Szkół.